

Słuchacze ze wzruszeniem powtarzali słowa "będąc członkiem wspólnoty akademickiej uroczycie ślubując: zdobywać wiedzę i umiejętności, rozwijać sprawność fizyczną, pielęgnować przyjaźnie i więzi koleżeńskie, przestrzegać statutu i tradycji uniwersyteckich, dzielić się życzliwością, emanować optymizmem i pogodą duch". Świeżo upieczonym studentom kwiaty wręczyły dzieci ze Szkoły Podstawowej w Osłej. Następnie zabrali głos goście zaproszeni (Sybiracy, przedstawiciel UTW w Bolesławcu) oraz zostały odczytane listy gratulacyjne m. in od Zofii Czernow - posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Sprawozdanie z pracy UTW w Gromadce w roku akademickim 2016/2017 złożyła Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Gromadce dr inż. Bożena Kuchmacz. Podsumowaniem działań UTW był montaż zdjęciowy przy piosence Wiesława Michnikowskiego "Wesołe jest życie staruszka". Wykład inauguracyjny pt. "Skuteczna komunikacja" wygłosiła dr hab. Anetty Zielińskiej, prof. nadzw. UE z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Organizator złożył podziękowania i wręczył kwiaty nauczycielom akademickim, osobom uczącym w UTW oraz osobom zasłużonym dla uniwersytetu. Na zakończenie uroczystości odbył się koncert Lidii I Joela Beucher oraz spotkanie integracyjne podtrzymujące więzi koleżeńskie.

Inauguracja Roku Akademickiego na Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Gromadce, to wspaniała okazja do wyrażenia najserdeczniejszych życzeń i gratulacji wspaniałej aktywności, rozwoju pasji i zainteresowań osób w matuzalemowym wieku.

Наталія ЛЕЛЮК

Харківський національний університет міського господарства
ім. О.М. Бекетова, Україна

Наталія ЧЕЧЕТОВА

Харківський національний університет міського господарства
ім. О.М. Бекетова, Україна

РЕГІОНАЛЬНА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ЩОДО ПІДТРИМКИ ІНВАЛІДІВ

Просування України на шляху системних демократичних, соціальних і правових реформ тісно пов'язано із проведенням ефективної соціальної політики у суспільстві, виходячи з первинності прав та свобод людини, її потреб та інтересів у всіх сферах суспільного

життя.

За своїм економічним змістом соціальна політика – це система перерозподілу державних фінансово-матеріальних ресурсів з метою забезпечення соціального добробуту громадян, задоволення їх життєво необхідних потреб.

Сучасна соціально–економічна політика базується на парадигмі, згідно з якою державні соціальні витрати вважаються навантаженням на державний та місцеві бюджети та, відповідно, на економіку. Слід зазначити, що соціальна політика щодо інвалідів також має в основному компенсаційний характер, коли в більшості вся увага концентрується на грошових виплатах.

Водночас ратифікація Україною Конвенції ООН про права інвалідів передбачає створення передумов для формування нових засад соціальної політики щодо інвалідів – «моделей інвалідності» [1]. На відміну від моральної моделі, проявом якої є соціальне відторгнення, ізоляція та дискримінація, зазначені моделі характеризуються формуванням позитивного ментального ставлення до осіб з особливими потребами та зміною соціальних, політичних та економічних умов соціальної інклюзії. Відмінною особливістю від благодійної моделі є підвищення самооцінки не за рахунок отримання «благодійної допомоги» від держави або місцевої влади, а завдяки визнання гідності. Одним із напрямів соціальної інтеграції, який регулюється статтею 27 зазначеної Конвенції, є створення умов для праці та зайнятості. Країни, які ратифікували цю статтю Конвенції, зобов'язані створити умови забезпечення трудової реабілітації та працевлаштування людей з інвалідністю. А оскільки в Україні взято курс на децентралізацію, то відповідно, в своїй більшості виконання таких зобов'язань покладається на регіональну владу.

В основі принципу соціального захисту постає не соціальне забезпечення, як пасивна функція соціального захисту, а захищеність через створення відповідних умов та рівних можливостей для реалізації життєвих потреб, здібностей та творчого потенціалу кожного. У новій моделі соціальна політика розглядається не просто як набір компенсаційних механізмів, а як важлива умова створення можливостей для формування і повного розкриття потенціалу людини, що в свою чергу сприятиме сталому розвитку регіону та країни в цілому.

Слід зауважити, що з Держбюджету України на бюджетну програму «Заходи із соціальної, трудової та професійної реабілітації інвалідів» у

2016 році було використано 1425,6 млн. гривень, що сприяло реалізації прав осіб з обмеженими фізичними можливостями на успішну інтеграцію до активного суспільного життя, покращення умов життєдіяльності цієї категорії громадян. У плані ж Держбюджету на 2018 рік ці витрати заплановані у межах 1508,2 млн. гривень [2].

Що стосується професійної підготовки та працевлаштування, то напружена ситуація у цій сфері є чи не найгострішою проблемою інвалідів. У розвинутих країнах давно розроблені і діють програми профорієнтації інвалідів, які дозволяють їм зайняти гідне місце у суспільстві. Першочерговим завданням у цьому сенсі мала б стати підготовка кадрів з числа інвалідів, спроможних у реальних економічних умовах створювати нові підприємства, що надало б можливість у свою чергу працевлаштувати інвалідів. Такими структурами могли б стати бізнес-інформаційні центри.

Розглядаючи важливість праці інвалідів в контексті поточних соціально економічних відносин, слід зазначити дві його особливо значущі функції. По-перше, праця допомагає людині відчувати свою соціальну значимість. По-друге, з економічної точки зору, можна сказати, що праця є одним з найбільш доступних способів досягнення матеріальної та економічної незалежності людини. Натомість, аналіз світового ринку праці також засвідчить про низький рівень зайнятості людей з інвалідністю, який удвічі нижчий, ніж серед людей без інвалідності, а рівень безробіття становить 80% [3].

Одним із засобів стимулювання роботодавців до працевлаштування осіб з інвалідністю є квотування робочих місць. Квота, встановлена в Україні, є нижчою, ніж у країнах з більш високим рівнем інвалідності. Наприклад, у Німеччині з 1986 р., крім того, що норма становить 6%, також підвищено місячний штраф за недотримання рівня зайнятості таких осіб на підприємстві [4]. Проблема небажання роботодавців працевлаштувати інвалідів характерна не тільки для України. Так, в Ізраїлі 85% роботодавців не мають інвалідів у штаті, а 23% не бажають, щоб у них працювали інваліди [4]. Серед заходів стимулювання роботодавців до трудової інклюзії осіб з інвалідністю, доцільним є їх заохочення за перевищення встановленої норми шляхом податкових та фінансово-кредитних преференцій.

Певні досягнення у соціальному напрямі підтримки інвалідів має місто Харків. Зокрема, у цьому місті було проведено у поточному році Перший Всеукраїнський форум «Бізнес в Україні – перспективи

інклюзивного працевлаштування». Цей вибір був не випадковий, оскільки місто Харків – це потужний науковий та культурний центр, який зазвичай знаходиться в авангарді інноваційних процесів. Для міста достатньо актуальними також залишаються проблеми працевлаштування інвалідів. За офіційними даними в Харкові проживає 54380 громадян з інвалідністю (а в Україні більше 2 млн. осіб) і тільки третя частина з них знайшла сьогодні роботу, що є несправедливо низьким показником. Водночас, громадою міста була підтримана Програма сприяння безпечній життєдіяльності у сфері соціального захисту населення міста Харкова на 2017-2010 роки, яка спрямована в тому числі й на підтримку зайнятості громадян, які недостатньо конкурентоздатні на ринку праці та матимуть певні гарантії в працевлаштуванні, а роботодавці – преференції, у разі створення робочих місць для інвалідів.

Соціальні програми і гарантії, певний мінімальний стандарт добробуту потрібно розглядати як право громадянина, невід'ємну частину життя суспільства і держави.

Бібліографія

1. Конвенція про права інвалідів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_g71
2. Проект закону про Державний бюджет України на 2018 рік. – Режим доступу: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/>
3. Всемирный доклад об инвалидности / Всемирная организация здравоохранения Режим доступу : http://www.who.int/disabilities/world_report/2011/summary_ru.pdf?ua=1
4. Корнюшина Р.В. Зарубежный опыт социальной работы. Социально-трудова реабілітація інвалідів в Німеччині – Режим доступу : <http://yourlib.net/content/view/59/3/>

Лариса МОСОРА

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДКРИТОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

В сучасних умовах децентралізації влади в Україні по новому актуалізується питання забезпечення відкритості органів місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад (ОТГ), від вирішення